

92. sz. Egyezmény

a személyzet elhelyezéséről a hajók fedélzetén (módosított)

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1949. június 8-án harminckettedik ülészakára ült össze,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a Személyzet elhelyezéséről szóló 1946. évi (módosított) Egyezmény részleges módosításáról, melyet a Konferencia huszonnyolcadik ülészakán fogadott el - amely kérdés az ülészak napirendjének tizenkettedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre;

a mai napon, 1949. június 18-án elfogadja az alábbi Jegyzőkönyvet, mely a "Személyzet elhelyezéséről szóló 1946. évi (módosított) Egyezmény" néven idézhető:

I. RÉSZ. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

1. A jelen Egyezmény minden, a jelen Egyezmény hatálya alatt álló területen bejegyzett, kereskedelmi célú teher- vagy személyforgalomban részt vevő, akár állami-, akár magántulajdonban levő tengerjáró mechanikus meghajtású tengerjáró hajóra vonatkozik.

2. A nemzeti törvények és rendelkezések határozzák meg, hogy egy hajó a jelen Egyezmény szempontjából tengerjárónak minősül-e.

3. A jelen Egyezmény nem vonatkozik-

- (a) 500 tonnánál kisebb hajókra;
- (b) elsősorban vitorlás, de segédmotorokkal is hajtható hajókra;
- (c) halászat, bálnavadászat vagy hasonló célra használt hajókra;
- (d) vontatóhajókra.

4. Az Egyezmény ésszerű és gyakorlatban járható esetekben vonatkozik az alábbiakra is:

- (a) 200 és 500 tonna közötti hajókra; és
- (b) olyan személyek szállására, akiket szokványos tengeri útra fogadtak fel bálnavadász vagy egyéb, hasonló célokat szolgáló hajóra.

5. A jelen Egyezmény III. Részében megjelölt bármely követelmény változhat, ha az illetékes hatóság a hajótulajdonosok szervezetével vagy a hajótulajdonosokkal és a jóhiszemű tengerész szakszervezetnek elfogadott szervezettel való konzultációt követően meggyőződik arról, hogy az alkalmazandó változtatások olyan megfelelő előnyökkel járnak, melyek eredményeként az összesített feltételek nem hátrányosabbak annál, mintha az Egyezmény rendelkezéseit teljes egészében alkalmaznák; az ilyen változtatás részleteit az adott tagállam közli a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával, aki pedig erről értesíti a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamait.

2. cikk

A jelen Egyezmény szempontjából-

- (a) a "hajó" kifejezés olyan vízi járművet jelent, melyre az Egyezmény vonatkozik;
- (b) a "tonna" kifejezés bruttóregiszter tonnát jelent;
- (c) az "utasszállító hajó" kifejezés olyan vízi járművet jelent, melynek vonatkozásában vagy-
 - (i) egy, az Élet biztonságáról (tengeren) szóló Nemzetközi Egyezmény az adott időben hatályos rendelkezései szerint kiadott biztonsági igazolás vagy
 - (ii) egy utasszállító igazolás van érvényben;
- (d) a "tiszt" kifejezés olyan személyt jelent, aki nem kapitány, és aki a nemzeti törvények és rendelkezések szerint, illetve bármely, ide vonatkozó törvény vagy szabály hiányában egy kollektív szerződés értelmében vagy szokás alapján tiszt rankban van;
- (e) a "matróz" kifejezés a személyzet olyan tagját jelenti, aki nem tiszt;
- (f) a "tengerészaltiszt" kifejezés olyan matrózt jelent, aki felügyelői vagy kiemelt felelősséggel járó beosztásban dolgozik, és akit a nemzeti törvények és rendelkezések tengerészaltisztként tartanak nyilván, illetve bármely ide vonatkozó törvény vagy szabály hiányában egy kollektív szerződés értelmében vagy szokás alapján;
- (g) a "személyzeti szállás" kifejezés azokat az alvóhelyiségeket, étkezdéket, gyengélkedő helyiségeket, kórházi szobákat és pihenő vagy kikapcsolódó helyiségeket jelenti, melyek a személyzet számára állnak rendelkezésre;
- (h) az "előírt" kifejezés a nemzeti törvények és rendelkezések vagy az illetékes hatóság által előírtat jelent;
- (i) a "jóváhagyott" kifejezés az illetékes hatóság által jóváhagyottat jelent;
- (j) az "újra bejegyzett" kifejezés jelentése a hajó bejegyzési területének és tulajdonosának egyidejű megváltoztatása alkalmából *újra bejegyzett*.

3. cikk

1. Minden tagállam, melyre vonatkozóan a jelen Egyezmény hatályban van, vállalja, hogy hatályban tart olyan törvényeket és szabályokat, melyek a jelen Egyezmény II., III. és IV. Részei rendelkezéseinek alkalmazását biztosítják.

2. A törvények és rendelkezések-

- (a) követeljük meg az illetékes hatóságtól, hogy e törvényeket és rendelkezéseket minden érintett személynek hozzák tudomására;
- (b) jelöljük meg a teljesítésükért felelős személyeket;
- (c) írjanak elő megfelelő büntetést azok megsértéséért;
- (d) rendelkezzenek egy olyan ellenőrzési rendszerrel, melynek segítségével a rendelkezések eredményesen végrehajthatók;
- (e) követeljük meg az illetékes hatóságtól, hogy konzultáljon a hajótulajdonosok szervezeteivel és/vagy a hajótulajdonosokkal és a tengerészek elismertnek tekinthető

szakszervezeteivel a szabályok megfogalmazásában, és amennyire az gyakorlatban lehetséges, működjön együtt ezen felekkel a szabályok alkalmazásában.

II. RÉSZ. A SZEMÉLYZET SZÁLLÁSÁNAK TERVEZÉSE ÉS ELLENŐRZÉSE

4. cikk

1. Mielőtt egy hajó építése elkezdődik, a hajó tervét, mely meghatározott léptékben a személyzet szállásának elhelyezését és általános elrendezését is mutatja, előzetes jóváhagyás céljára az illetékes hatósághoz be kell nyújtani.

2. Mielőtt a személyzeti szállás kialakítása megkezdődik, és mielőtt egy már elkészült hajón a személyzet szállásának átalakítása vagy újraépítése elkezdődik, a szállásról jóváhagyás céljára az illetékes hatósághoz be kell nyújtani megfelelő információt, és annak részletes tervét, mely előírt léptékben és előírt részletességgel mutatja az egyes téregységek kiosztását, a bútorok és felszerelések elhelyezését, a szellőzőberendezést és a szellőzés módját, a világítást és a fűtést, illetve az egészségügyi létesítményeket. Vészhelyzet vagy átmeneti változtatások esetén a jelen rendelkezés teljesítésének tekintendő, ha a terveket később nyújtják be jóváhagyásra az illetékes hatóságnak.

5. cikk

Minden esetben, ha-

- (a) egy hajót előszörre vagy többedik alkalommal bejegyeznék;
- (b) egy hajó személyzeti szállását alapjaiban megváltoztatják vagy átépítik; vagy
- (c) a személyzet egészét vagy részét képviselő, jóhiszeműen a tengerészek szakszervezetének tekinthető szervezet vagy a hajó személyzetének számmal vagy arányként kifejezett része formailag megfelelő panaszt nyújt be az illetékes hatósághoz a megfelelő határidőn belül ahhoz, hogy a hajó késedelmes indulása még megakadályozható legyen, mely panaszban jelzi, hogy a személyzeti szállás nincs összhangban a jelen Egyezmény követelményeivel, az illetékes hatóság ellenőrzést folytat a hajón, és meggyőződik arról, hogy a személyzeti szállás megfelel-e a törvények és szabályok előírásainak.

III. RÉSZ. A SZEMÉLYZET SZÁLLÁSÁVAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

6. cikk

1. A személyzet szállásának helye, megközelíthetősége, kialakítása, elrendezése a többi szállás viszonylatában úgy legyen megoldva, hogy megfelelő biztonságot nyújtson, védjen az időjárás és a tenger elől, szigeteljen a hőségtől és a hidegtől, illetve a más téregységekből származó túlzott zajtól vagy szagoktól.

2. Ne legyenek a raktérből, motortérből vagy a konyhákból, égőanyag- lámpa- vagy festéktárolóból, a fedélzetből vagy más tömegárú raktárból, szárító szobából, nyilvános mosodából vagy mellékhelységekből közvetlenül a hálósobába vezető nyílások. A válaszfalnak azon része, mely ezen helyeket a hálósobából és a külső válaszfalaktól elválasztja, legyen acélból vagy más, jóváhagyott anyagból, legyen megfelelő szerkezetű és legyen tökéletes víz és vízzáró.

3. A hálósobák és az étkezdék külső válaszfalai legyenek megfelelően szigetelve. Minden gépburkolat és minden konyha és más olyan téregységek összekötő válaszfalai, melyekben hő keletkezik legyenek jól szigetelve, ha fennáll annak lehetősége, hogy szomszédos szálláshelyeken és folyosókon is fűtőhatást fejtenek ki. Figyelni kell arra is, hogy a gőztől származó és/vagy melegvíz vezetékektől származó hőhatások ellen is legyen védelem.

4. A belső válaszfalak is készüljenek jóváhagyott anyagból, melyekbe várhatóan nem telepsznek férgek.

5. A hálósobák, étkezdék, pihenősobák és személyzeti szállás átjárói legyenek párakicsapódás és a túlzott hő ellen szigetelve.

6. A fő gőznyomóvezetékek és a motoros csörlő és hasonló berendezések kipufogócsöve ne vezessen át a személyzeti szálláson, illetve, hacsak műszakilag megoldható, a személyzeti szálláshoz vezető átjárón sem; ahol pedig e helyeken vezet át, ott legyen megfelelően szigetelve és burkolva.

7. A belső burkolat vagy a borítás legyen olyan anyagból, melynek felszíne könnyen tisztán tartható. Horonyillesztéses vagy más olyan szerkezetű burkolat, melyben férgek megtelepedhetnek, nem használható.

8. Az illetékes hatóság határozza meg, milyen mérvű tűzvédelem vagy tűzkésleltető intézkedés betartása követelhető meg a szállás megépítéséhez.

10. A falfelületeket szükség szerint kell felújítani vagy javítani.

11. Mindennemű személyzeti szállás fedélzete legyen jóváhagyott anyagból és jóváhagyott szerkezetű, és adjon olyan felületet, mely nem engedi át a gőzt és melyet könnyű tisztán tartani.

12. Ahol a padlózat műanyagból készült, a peremek legyenek lekerekítve a behasadás elkerülése érdekében.

13. A szennyvízelvezetés legyen megfelelő kapacitású.

7. cikk

1. A hálósobákat és az étkezdéket megfelelően szellőztetni kell.

2. A szellőzőrendszert szabályozni kell, hogy megfelelő állapotban tartsa a levegőt, és elégséges légmozgást biztosítson minden időjárási és éghajlati körülmények között.

3. Azon hajók, melyek rendszeresen mennek a trópusokra és a Perzsa öbölbe, legyenek mechanikus szellőzőberendezéssel és elektromos ventilátorokkal is felszerelve. Egy adott helyiségben elég ezek közül egyet alkalmazni, ha az is elégséges szellőzést biztosít.

4. A trópusokon kívüli helyekre menő hajók legyenek vagy mechanikus vagy elektromos ventilátorokkal ellátva. Az illetékes hatóság ez alól a követelmény alól felmenthet olyan hajókat, melyek jellemzően az északi vagy a déli félteke hideg vizein közlekednek.

5. A 3. és 4. bekezdés szerint megkövetelt szellőzőberendezés működéséhez szükséges energia, ha gyakorlatban megoldható, álljon mindig rendelkezésre, ha a személyzet a fedélzeten lakik és dolgozik, és a körülmények ezt szükségessé teszik.

8. cikk

1. Egy megfelelő rendszer kell, hogy rendelkezésre álljon a személyzet szállásának fűtésére, kivétel azon hajók esetében, melyek kizárólag a trópusokra és a Perzsa öbölbe mennek.

2. A fűtési rendszer, ha gyakorlatban kivitelezhető, mindig legyen működésben, mikor a személyzet a fedélzeten lakik vagy dolgozik, és a körülmények használatát indokoltá teszik.

3. Minden hajón, ahol fűtésre szükség van, a fűtés vagy gőzzel, forró vízzel, meleg levegővel vagy elektromossággal történjen.

4. Bármely hajón, ahol kályhák szolgáltatják a meleget, intézkedéseket kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy a kályha megfelelő méretű, megfelelően van beszerelve és őrizve, illetve nem szennyezi a levegőt.

5. A fűtési rendszer legyen alkalmas arra, hogy a személyzeti szálláson a hőmérsékletet megfelelő szinten tartja szokványos, a szolgálat során várható időjárási és éghajlati körülmények között. A teljesítendő normát az illetékes hatóság határozza meg.

6. A radiátorokat és az egyéb fűtőberendezéseket úgy kell elhelyezni, illetve, ahol szükséges, védeni, hogy azáltal a tűzveszély, egyéb veszély, kényelmetlenség elkerülhető legyen.

9. cikk

1. Utasszállító hajókon megengedhető speciális megoldások kivételével hálósobák és étkezők legyenek természetes világítással megfelelően kivilágítva, és legyen bennük lehetőség mesterséges világításra is.

2. Minden, a személyzet által használt téregységet megfelelően meg kell világítani. A természetes fény szintje a nappali szobákban akkor minimálisan megfelelő, ha egy átlagosan jó látóképességű személy egy szokványos újságot a helyiség szabad mozgás céljára rendelkezésre álló részében napsütéses napon olvasni tud. Ha nem lehetséges megfelelő természetes fényt biztosítani, úgy a fenti minimális szintet elérő mesterséges fényt kell lehetővé tenni.

3. Minden hajó személyzeti szállásán kell elektromos fényforrást nyújtani. Ha nincs két független áramforrás a világítás céljára, további világítást kell biztosítani megfelelő kialakított lámpák vagy világítóberendezések révén vészhelyzet esetére.

4. A mesterséges világítást úgy kell elhelyezni, hogy a lehető legelőnyösebb legyen a szobában tartózkodóknak.

5. A hálósobákban villany olvasólámpát kell elhelyezni minden egyes hálóhely fejrészénél.

10. cikk

1. A hálósobákat a rakodási vízvonaltól fölött, a hajó közepe táján vagy a farrésze felé kell elhelyezni.

2. Kivételes esetekben az illetékes hatóság, ha a hajó mérete, típusa vagy az általa ellátandó szolgálat minden más elhelyezést ésszerűtlenné vagy kivitelezhetetlenné tesz,

engedélyezheti a hálótermek elhelyezését a hajó első részén, de semmiképp sem a kollíziós fal előtt.

3. Utasszállító hajókon az illetékes hatóság, ha a világítás és a szellőzés megoldása érdekében kielégítő intézkedések történnek, engedélyezheti a hálószobáknak a rakodási vízvonal alatti elhelyezését, de semmiképpen sem közvetlenül a személyzeti átjárók alatt.

4. A matrózoknak szánt hálószobák személyenkénti padlófelülete nem lehet kevesebb mint-

- (a) 20 négyzetláb vagy 1,85 négyzetméter a 800 tonnánál kisebb hajókon;
- (b) 25 négyzetláb vagy 2,35 négyzetméter a 800 tonnás vagy ennél nagyobb, de nem 3.000 tonnánál kisebb hajókon;
- (c) 30 négyzetláb vagy 2,78 négyzetméter a 3.000 tonnás vagy nagyobb hajókon. Olyan hajókon azonban, ahol négy-nél több matróz alszik egy szobában, az egy főre jutó alapterület nem lehet kevesebb 24 négyzetlábnál (2,22 négyzetméter).

5. Olyan hajók esetében, ahol a foglalkoztatott matrózoknál sokkal többre van szükség, az illetékes hatóság a hálószobák egy főre jutó minimális hálószoba padlófelületet az alábbi feltételekkel csökkentheti:

- (a) ha a csoportra vagy csoportokra jutó összes alvótér nem kevesebb mint amekkora akkor jutott volna, ha a létszám nem növekedett volna meg, és
- (b) a minimális hálószoba padlófelület nem kevesebb mint
 - (i) fejenként 18 négyzetláb (1,67 négyzetméter) egy 3.000 tonnánál kisebb hajó esetében;
 - (ii) fejenként 20 négyzetláb (1,85 négyzetméter) egy 3.000 tonnás vagy annál nagyobb hajó esetében.

6. A fekvőhelyek, szekrények, fiókos szekrények és ülőalkalmatosságok által elfoglalt hely is beleszámítandó a padlófelület számolásába. A kicsi vagy szabálytalan téregységek, melyek a hasznos alapterületet nem növelik, illetve amelyekre bútor nem állítható, nem számítandók.

7. A belmagasság a matróz hálószobákban nem lehet kevesebb mint 6 láb 3 hüvelyk (190 cm).

8. Legyen elégséges számú hálószoba ahhoz, hogy minden részleg számára külön szoba vagy szobák jussanak. Az illetékes hatóság kis hajók esetében ezen követelményt rugalmasan alkalmazhatja.

9. Az egy hálószobához tartozó létszám ne haladja meg az alábbiakat:

- (a) egy részleg vezetéséért felelős tisztek, őrszolgálatért felelős navigációs tisztek, illetve rangidős rádiós tisztek és kezelők: szobánként egy személy;
- (b) egyéb tisztek: hacsak lehet, szobánként egy személy, de semmiképpen sem több mint kettő;
- (c) tengerészaltisztek: szobánként egy vagy két személy, de semmiképpen sem több mint kettő;
- (d) egyéb matrózok: két vagy három személy egy szobában, de semmiképpen sem több mint négy.

10. A megfelelő és még kényelmesebb szállás biztosítása céljával az illetékes hatóság a hajótulajdonosok szervezeteivel és/vagy a hajótulajdonosokkal és jóhiszeműen a tengerészek szakszervezeteinek tekinthető szervezetekkel folytatott konzultáció után engedélyezheti legfeljebb tíz matróz egy hálósobában történő elhelyezését egyes utasszállító hajók esetében.

11. Az egy hálósobában elszállásolható legnagyobb létszám legyen kitorölhetetlenül és olvashatóan jelezve a szoba valamely jól látható pontján.

12. A személyzet tagjainak legyen saját fekvőhelyük.

13. A fekvőhelyek ne legyenek olyan módon egymás mellé helyezve, hogy az egyikhez csak egy másikon keresztül lehessen hozzáférni.

14. A fekvőhelyek ne legyenek kettőnél több emeletesek; a hajó oldala mellett levő fekvőhely csak egyemeletes lehet, itt az egyetlen szint fölött egy oldaljelző lámpa kapjon helyet.

15. Az emeletes fekvőhely alsó része ne legyen 12 hüvelyknél (30 cm) kisebb távolsággal a padló fölött; a felső fekvőhely legyen körülbelül félúton az alsó fekvőhely alja és a fedélzet födémgerendáinak alsó oldala között.

16. A fekvőhely legkisebb belső méretei legyenek: 6 láb 3 hüvelykszer 2 láb 3 hüvelyk (190 cm-szer 68 cm).

17. A fekvőhely kerete és szélmentes oldala, ha van, legyen jóváhagyott anyagból, legyen kemény, sima felületű, korróziómentes, és ne telepedhessenek bele férgek.

18. Ha a fekvőhelyek csőkeresztmetszetű kerettel készülnek, ezek legyenek teljesen zártszelvényűek, perforációmentesek, hogy ne telepedhessen beléjük féreg.

19. Minden fekvőhely legyen rugós aljzattal vagy rugós matraccal, illetve egy jóváhagyott anyagból készült matraccal szerelve. A szalmával vagy egyéb, férgek betelepődését lehetővé tevő anyaggal való tömést el kell kerülni.

20. Ha egy fekvőhely a másik fölött helyezkedik el, pormentes fa- vagy, vászon vagy más megfelelő anyagból készített aljzatot kell a felső fekvőhely rugóaljzatára erősíteni.

21. A hálósobákat úgy kell tervezni és felszerelni, hogy megfelelő szintű kényelem és a könnyű rendben tarthatóság biztosított legyen.

22. A bútorzat foglaljon magában egy ruhaszekrényt minden lakó számára. A ruhaszekrény nem lehet alacsonyabb, mint 5 láb (152 cm) és keresztmetszete nem lehet 300 négyzethüvelyknél (19,30 négyzetdeciméter) kisebb, és legyen benne polc és rajta hevederpánt lakatszemmel. A lakatot a lakó maga hozza.

23. Minden hálósobában legyen asztal vagy íróasztal, mely lehet rögzített, lehajtható tetejű, illetve kihúzható típusú, illetve legyen szükség esetén kényelmes ülőalkalmatosság is.

24. A bútorzat legyen sima, kemény anyagból, mely várhatóan nem vetemedik, és nem korrodálódik.

25. A minden lakó számára rendelkezésre álló fiók vagy annak megfelelő tér nem lehet kisebb 2 köblábnál (0,56 m³).

26. A hálósobákban legyenek függönyök az oldalvilágítás elleni védelem céljából.

27. A hálósobában legyen tükör, egy kis tisztálkodóasztal tisztálkodási cikkek tartására.

28. Amennyire gyakorlatban megoldható, a személyzet tagjainak fekvőhelyei legyenek úgy elrendezve, és az őrszolgálat legyen úgy beosztva, hogy a nappali szolgálatosok ne az őrszolgálatosokkal lakjanak egy szobában.

11. cikk

1. Minden hajón legyen elégséges férőhely az étkezdében.
2. Az 1.000 tonnánál kisebb hajókon külön étkezőt kell biztosítani az alábbiaknak:
 - (a) kapitány és tisztek;
 - (b) tengerészaltisztek és más matrózok.
3. Az 1.000 tonnás és annál nagyobb hajókon külön étkező biztosítandó a-
 - (a) kapitánynak és a tiszteknek;
 - (b) a fedélzeti részleg altisztjeinek és más matrózoknak;
 - (c) a gépészeti részleg altisztjeinek és más matrózoknak;
 - (i) az altisztek és más matrózok két étkezdéjének egyike fenntartható az altiszteknek, a másik pedig a többi matróznak;
 - (ii) lehet egyetlen étkezdét fenntartani a fedélzeti és a gépészeti részleg altisztjeinek és más matrózoknak olyan esetekben, ahol az érintett hajótulajdonosok szervezetei és/vagy a hajótulajdonosok és jóhiszeműen a tengerészek szakszervezeteinek tekinthető szervezetek kifejezésre juttatták, hogy ezt a megoldást részesítik előnyben.
4. Az étkeztető személyzet számára is megfelelő étkezdei férőhelyet kell biztosítani, akár úgy, hogy külön étkezde áll a rendelkezésükre, akár úgy, hogy jogosultak lesznek arra, hogy a többi csoportnak kijelölt étkezdét használhassák; 5.000 tonnás vagy annál nagyobb hajókon, ahol az étkeztetési részleg öt főnél többől áll, megfontolás tárgyává kell tenni, hogy egy külön étkezőt kapjanak.
5. Minden étkezde méretei és berendezése elég kell, hogy legyen azon létszám számára, mely várhatóan bármikor egyszerre használhatja.
6. Az étkezdékben legyenek asztalok és jóváhagyott ülőalkalmatosságok, melyek elégségesek azon létszám számára, mely várhatóan bármikor egyszerre használhatja.
7. Az illetékes hatóság megengedhet olyan kivételeket az előbbi, étkezdei férőhelyekkel kapcsolatos szabályok alól, melyek ahhoz szükségesek, hogy egy utasszállító hajón felmerülő különleges feltételeket teljesítsék.
8. Az étkezdék legyenek a hálósobáktól elkülönítve, és a hajókonyhához a lehető legközelebb.
9. Ahol az éléskamrák nem csatlakoznak közvetlenül az étkezdéhez, megfelelő szekrények álljanak rendelkezésre az étkezdei eszközök tárolására és az eszközök mosogatására.
10. Az asztalok felszíne és az ülőalkalmatosságok legyenek gőzálló anyagból, legyenek repedésmentesek és legyenek könnyen tisztíthatók.

12. cikk

1. Minden hajón minden olyan téregységnek vagy téregységeknek, melyekhez a személyzetnek szolgálaton kívül hozzáférése van, legyen egy nyílt fedélzet; ezen téregység vagy téregységek legyenek a hajó és a személyzet nagyságának megfelelő területűek.

2. A pihenési létesítményt, mely megfelelően van elhelyezve és berendezve, használhassák a tisztek és a matrózok is. Ahol ez nem az étkezdéktől elkülönített létesítmény, az utóbbit úgy kell tervezni, berendezni és felszerelni, hogy pihenés céljára is igénybe vehető legyen.

13. cikk

1. Elégséges egészségügyi létesítményt, ide értve mosdótálakat, kádakat és/vagy tussolókat kell biztosítani minden hajón.

2. Az alábbi minimális számú mellékhelyiséget kell biztosítani:

- (a) 800 tonna alatti nagyságú hajón: hármat;
- (b) 800 tonna nagyságú vagy annál nagyobb, de 3.000 tonnánál nem nagyobb hajón négyet;
- (c) 3.000 tonna nagyságú vagy annál nagyobb hajón hatot;
- (d) olyan hajón, ahol a rádiós tisztek vagy kezelők külön vannak elszállásolva, az egészségügyi létesítmények a szálláshoz közel vagy annak szomszédságában kell, hogy legyenek.

3. A nemzeti törvények és rendelkezések a jelen cikk 4. bekezdése szerint írják elő a mellékhelyiségek elosztását egyes csoportok között.

4. Egészségügyi helyiségeket a személyzet mindazon tagjainak, akik olyan szobában laknak, melyekhez ilyen helyiségek nem csatlakoznak, személyzet-csoportonként az alábbi elvek szerint kell rendelkezésére bocsátani:

- (a) a személyzet minden nyolc fős vagy ennél kisebb csoportjára egy fürdőkád és/vagy tussoló;
- (b) a személyzet minden nyolc fős vagy ennél kisebb csoportjára egy mellékhelyiség;
- (c) a személyzet minden hat fős vagy ennél kisebb csoportjára egy mosókád; ha az egy csoportot alkotók száma a meghatározott számnak páros számú többszörösét a meghatározott számnak nem egész a felével meghaladja, ezen többlet a jelen bekezdés szempontjából figyelmen kívül hagyható.

5. Ha a személyzet összlétszáma meghaladja a 100-at, úgy olyan személyszállító hajón, mely jellemzően négy óránál nem hosszabb utakat tesz meg, az illetékes hatóság megfontolhatja, hogy speciális megoldást alkalmaz, vagy csökkenti a megkövetelt létesítmények számát.

6. Minden közös mosólétesítményben álljon mindig rendelkezésre hideg édesvíz és meleg édesvíz vagy vízmelegítő eszköz. Az illetékes hatóság a hajótulajdonosok szervezeteivel és/vagy a hajótulajdonosokkal és jóhiszeműen a tengerészek szakszervezeteinek tekinthető szervezetekkel folytatott konzultációt követően meghatározhatja, hogy a hajótulajdonos maximálisan naponta mennyi édesvizet köteles fejenként nyújtani.

7. A mosdókat és fürdőkádakat megfelelő méretűre kell készíteni, jóváhagyott anyagból, amelynek sima a felülete és jó eséllyel nem reped meg, nem pattogzik le és nem korrodálódik.

8. A szállás bármely egyéb részétől függetlenül minden mellékhelyiségnek legyen szellőzése a külső légtérre.

9. Minden mellékhelyiség legyen jóváhagyott kialakítású, és legyen lehetővé bőséges vízöblítést, mely mindig működőképes, és a rendszertől függetlenül használható.

10. A szennyvíz-ajtócsöveknek és lefolyócsöveknek megfelelő méretűeknek kell lenniük, és úgy kell kialakítani őket, hogy minimálisra csökkentsék a dugulás valószínűségét és megkönnyítsék a takarítást.

11. Azon egészségügyi helyiségek, melyek egynél több személy használatára vannak szánva, teljesítsék az alábbi követelményeket:

- (a) a padló legyen jóváhagyott anyagból, legyen könnyen tisztítható, gőz számára átjárhatatlan, és legyen jó vízvezetése;
- (b) a válaszfalak legyenek acélból vagy más jóváhagyott anyagból, és a fedélzet szintje fölött legalább 9 hüvelykig (23 cm) legyenek vízhatlanok;
- (c) a szállás legyen megfelelően kivilágítva, fűtve és szellőztetve;
- (d) a mellékhelyiségek legyenek közel a hálósobákhoz és a mosószobákhoz, de legyenek azoktól elkülönítve, és ne legyenek közvetlenül megközelíthetők a hálósobákból vagy a hálósobákat a mellékhelyiséggel összekötő átjárókból. Ezen követelmény nem érvényes, ha egy mellékhelyiség két hálósoba közötti lakrészben található, melyekben összesen négyenél nem laknak többen.
- (e) ahol egy lakrészben egynél több mellékhelyiség található, ezek legyenek elégséges mértékben elválasztva egymástól.

12. Minden hajón a személyzet nagyságával és az út várható hosszával arányos léptékű ruhamosási és szárítási lehetőségeket kell biztosítani.

13. A ruhamosási lehetőség tartalmazzon megfelelő edényt vagy kádat, mely a mosószobába beszerelhető, ha külön önkiszolgáló mosoda üzemeltetése gyakorlatilag nem lehetséges, megfelelő meleg édesvízzel vagy hideg édesvízzel és vízmelegítési lehetőséggel.

14. A ruhaszárítási lehetőséget a hálósobáktól és az étkezdéktől külön helyiségben kell biztosítani, mely megfelelően szellőztethető, fűthető, és melyben a ruhák felakasztására megfelelő szárítókötél vagy más alkalmasosság kínálkozik.

14. cikk

1. Bármely hajón, mely tizenöt főnyi vagy annál nagyobb személyzetet szállít három napnál hosszabb útra, külön kórházi szálláshelyeket is kell biztosítani. Az illetékes hatóság ezen követelményt parti kereskedelemben részt vevő hajók esetében csökkentheti.

2. A kórházi szálláshely legyen megfelelő elhelyezésű, legyen könnyen megközelíthető, hogy lakói kényelmesen érezzék magukat, és bármely időjárási viszonyok között megfelelő ellátásban részesülhessenek.

3. A bejárat, a fekvőhelyek, a világítás, a szellőzés, a fűtés és a vízellátás legyenek úgy megtervezve, hogy biztosítsák a bentlakók kényelmét, és könnyítsék meg ellátásukat.

4. A fenntartandó kórházi fekvőhelyek számát az illetékes hatóság írja elő.
5. A kórházi szállás lakói számára saját kizárólagos használatukra kell mellékhelyiséget biztosítani, akár a szállás részeként, akár annak közvetlen közelében.
6. A kórházi szálláshelyeket orvosi kezeléstől eltérő okból nem szabad igénybe venni.
7. Minden olyan hajón, ahol a személyzet soraiban nincs orvos, legyen egy jóváhagyott gyógyszeres szekrény könnyen érthető használati utasítással.

15. cikk

1. A hálótermeken kívül, de azokból kényelmesen elérhető helyen elegendő és megfelelően szellőző helyet kell biztosítani a vízhatlan öltözékek felakasztására.
2. A 3.000 tonna fölötti hajókon a fedélzeti részleg és a gépészeti részleg számára egy-egy szobát iroda céljaira rendelkezésére kell bocsátani.
3. Azon hajókon, melyek rendszeresen utaznak olyan kikötőkbe, melyekben sok a szúnyog, a nyílt fedélzetre nyíló oldalablakokra, ajtókra és onnan szellőztető ventilátorokra szerelt védőhálókkal intézkedni kell annak érdekében, hogy a személyzet szállása védve legyen a szúnyogok ellen.
4. Minden olyan hajó, mely rendszeresen megy kereskedelmi útra a trópusokra és a Perzsa öbölbe, legyen felszerelve napvédő ponyvával, melyeket a szabad ég felé nyílt fedélzet fölött, a személyzet szállása fölött és a fedélzet pihenésre szánt részén vagy részein lehet használni.

16. cikk

1. A 10. cikk 5. bekezdésében említett hajók esetében az illetékes hatóság az ott említett személyzet tagjai vonatkozásában, olyan mértékben módosíthatja az előző cikkeken lefektetett követelményeket, hogy az a személyzet egyes tagjainak saját nemzeti szokásait és hagyományait figyelembe vegye, és különösen is az egy hálószobában elszállásolt személyzet száma, illetve az étkezdék és egészségügyi létesítmények igénybe vétele tekintetében rendelhet el speciális intézkedéseket.
2. Az említett követelmények módosítása során az illetékes hatóságot kötik a 10. cikk 1. és 2. bekezdésében lefektetett számadatok, illetve a 10. cikk 5. bekezdésében az ilyen matrózok számára előírt minimális alvótérrel kapcsolatos követelmények.
3. Olyan hajókon, ahol bármely részleg személyzetét igen különböző nemzeti szokások és hagyományok jellemzik, az egyes csoportok igényeit kielégítő különálló és megfelelő éjjeli szállást és nappali éttermet kell biztosítani.
4. A 10. cikk 5. bekezdésében említett hajók esetében a kórházat, az étkezési, a tisztálkodási és az orvosi létesítményeket biztosítani kell, illetve ezeket, ezek számát és gyakorlati hasznát alapul véve, olyan norma szerint kell karban tartani, mely a más, hasonló típusú és azonos bejegyzésű hajók fedélzetén tapasztalható normákkal azonos vagy azokkal összehasonlítható.
5. Az illetékes hatóság, mikor a jelen cikk értelmében speciális rendelkezéseket fogalmaz meg, folytasson konzultációt azon szervezetekkel, melyek jóhiszeműen az érintett tengerészek szakszervezeteinek tekinthetők és az ezek tagjait foglalkoztató hajótulajdonosok szervezeteivel és/vagy a hajótulajdonosokkal.

17. cikk

1. A személyzet szállása legyen tisztán és kultúráltan lakható állapotban tartva, és legyen mentes olyan árucikkektől és készletektől, melyek nem a lakók személyes tulajdonát képezik.

2. A kapitány vagy egy tiszt, akit a kapitány kifejezetten erre a céljra jelölt ki, a személyzet egy vagy több tagja kíséretében ellenőrizze a személyzet szállását legalább heti egy alkalommal. Minden ellenőrzés eredményét fel kell jegyezni.

IV. RÉSZ. AZ ALKALMAZÁSA MÁR MEGLEVŐ HAJÓKRA

18. cikk

1. A jelen cikk 2., 3. és 4. bekezdésének rendelkezései szerint a jelen Egyezmény olyan hajókra vonatkozik, amelyeknek a tőkesúlyát azt követően állították be, hogy az Egyezmény hatályba lépett a bejegyzés területére nézve.

2. Olyan hajó esetében, mely a jelen Egyezménynek a bejegyzés területén való hatályba lépésekor már teljesen elkészült, és amely alatta van a jelen Egyezmény III részében megszabott normáknak, az illetékes hatóság a hajótulajdonosok szervezeteivel és/vagy a hajótulajdonosokkal és jóhiszeműen a tengerészek szakszervezeteinek tekinthető szervezetekkel folytatott konzultációt követően megkövetelhet olyan változtatásokat, melyekre megítélése szerint azért van szüksége, hogy a hajó összhangba kerüljön a jelen Egyezmény követelményeivel, nem figyelmen kívül hagyva a gyakorlati természetű problémákat; ezen változtatások az alábbi alkalmakkor végzendők el:

- (a) amikor a hajót újra bejegyzik;
- (b) mikor számottevő arányú szerkezeti átalakítás történik, vagy ha olyan nagyobb javítást végeznek a hajón, melyet hosszabb ideje terveznek, nem pedig baleset vagy vészhelyzet eredménye.

3. Egy, a jelen Egyezménynek a bejegyzés területén való hatályba lépésekor építés és/vagy átalakítás alatt álló hajó esetében az illetékes hatóság a hajótulajdonosok szervezeteivel és/vagy a hajótulajdonosokkal és jóhiszeműen a tengerészek szakszervezeteinek tekinthető szervezetekkel folytatott konzultációt követően megkövetelhet olyan változtatásokat, melyekre megítélése szerint azért van szükség, hogy a hajó összhangba kerüljön a jelen Egyezmény követelményeivel, nem figyelmen kívül hagyva a gyakorlati természetű problémákat. Ezen átalakítások jelentsék a jelen Egyezmény elvárásainak való végső megfelelést eladdig amíg a hajót újra be nem jegyzik.

4. Olyan hajó esetében, mely nem azonos a jelen cikk 2. és 3. bekezdésében említettel, illetve egy olyan hajó, melyre a jelen Egyezmény rendelkezései építése alatt vonatkoztak, és melyet olyan területen jegyeznek be újra, melyre a jelen Egyezmény hatályba lépésekor annak rendelkezései még nem vonatkoztak, az illetékes hatóság a hajótulajdonosok szervezeteivel és/vagy a hajótulajdonosokkal és jóhiszeműen a tengerészek szakszervezeteinek tekinthető szervezetekkel folytatott konzultációt követően megkövetelhet olyan változtatásokat, melyekre megítélése szerint azért van szükség, hogy a hajó összhangba kerüljön a jelen Egyezmény követelményeivel, nem figyelmen kívül hagyva a gyakorlati természetű problémákat. Ezen átalakítások jelentsék a jelen Egyezmény elvárásainak való végső megfelelést eladdig, amíg a hajót újra be nem jegyzik.

V. RÉSZ. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

19. cikk

A jelen Egyezménynek semelyik része sem érint semmilyen törvényt, ítéletet, szokást vagy hajótulajdonosok és tengerészek között létrejött megállapodást, mely a jelen Egyezménynél előnyösebb feltételeket biztosít.

20. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

21. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. A jelen Egyezmény hat hónappal azután lép hatályba, hogy az alábbi országok közül kilenc ratifikálását bejegyezték: Amerikai Egyesült Államok, az Argentín Köztársaság, Ausztrália, Belgium, Brazília, Chile, Dánia, Finnország, Franciaország, Kína, Nagy Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, Kanada, Görögország, India, Írország, Olaszország, Portugália, Hollandia, Norvégia, Lengyelország, Svédország, Törökország, illetve Jugoszlávia, közöttük legalább öt olyan ország, melyek mindegyikének legalább egy millió regisztertonna tengeri áruforgalma van. Ezen rendelkezés azért került a jelen Egyezménybe, hogy megkönnyítse és bátorítsa az Egyezménynek a tagállamok által történő korai ratifikálását.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve hat hónappal azon nap után lép hatályba, melyen ratifikációját nyilvántartásba vették.

22. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához egy nyilvántartásba vétel céljából eljuttatott nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatályba lépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás egy évvel azután válik hatályossá, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal azt nyilvántartásba vette.

2. Arra a tagállamra, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejárta utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, a kötelezettség újabb tíz éves időszakra érvényben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

23. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója köteles a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát a szervezet tagállamai által hozzá eljuttatott ratifikációk és felmondások nyilvántartásba vételéről értesíteni.

2. A főigazgató, mikor a szervezet tagállamait értesíti a hozzá eljuttatott második ratifikáció nyilvántartásba vételéről, köteles a szervezet tagjainak figyelmét felhívni az Egyezmény hatályba lépésének napjáról.

24. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója köteles az Egyesült Nemzetek Szövetségének főtitkárával az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban általa nyilvántartásba vett ratifikálások és felmondások minden részletét az Egyesült Nemzetek Szövetsége Kartájának 102. cikkével összhangban nyilvántartásba vétel céljából közölni.

25. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa a belátása szerinti időközönként jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

26. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, úgy, hacsak az új Egyezmény máshogy nem rendelkezik,

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 22. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) Az új Egyezmény hatálybalépésének napján lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

27. cikk

A jelen Egyezménynek francia és angol szöveg változatai egyaránt hitelesek.